

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/20/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124272289
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124272289.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobkyne zahraničnej právnickej osoby Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Maďarsko, 1137 Budapešť, Váci út 45/B, iný identifikačný údaj: 01-10-043108, zastúpenej advokátskou kanceláriou PETKOV & Co s.r.o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Šoltésovej 14, IČO: 50 430 742, proti žalovanému KlinBau, s.r.o., Bratislava, Horská 1A, IČO: 45 700 818, zastúpeného KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., Banská Bystrica, Skuteckého 6, IČO: 36 851 574, o zaplatenie 83,43 eura s príslušenstvom, v konaní vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 81Cb/83/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica vedenom pod sp. zn. 6Up/773/2024, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Súdny spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený z dôvodu nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Mestský súd Bratislava III svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že žalobou uplatnený nárok je občianskoprávnym a nie obchodnoprávnym. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie pohľadávky v Maďarsku žalovaným. Žalobkyňa svoj nárok odvodzuje od Nariadenia maďarského Ministerstva inovácií a technológií Maďarska č. 45/2020 o diaľnicach, rýchlostných cestách, hlavných cestách použiteľných za poplatok a o poplatku za ich použitie (ďalej len „nariadenie“), pričom v žalobe poukazuje na to, že v zmysle § 1 uvedeného nariadenia je vzťah medzi stranami sporu súkromnoprávny a spravuje sa predpismi civilného súkromného práva. Uviedol tiež, že nárok žalobcu voči žalovanému vyplýva z nariadenia, keď žalovaný použil spoplatnenú časť cesty v Maďarsku bez toho, aby za jej použitie zaplatil, v dôsledku čoho žalobca uplatňuje voči žalovanému peňažnú sankciu určenú podľa zákona. Uplatňovaný nárok teda vznikol ex lege. Predmet sporu teda nemá obchodnoprávny charakter a netýka sa podnikateľskej činnosti strán sporu. Na základe uvedeného

je teda príslušným na konanie o spore Mestský súd Bratislava IV.

2. K postúpeniu sporu na Mestský súd Bratislava III došlo v rámci upomínacieho konania postupom podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o UK“).

3. Najvyšší súd, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáha zaplata pohľadávky vzniknutej titulom nezaplata poplatku za použitie spoplatnenej časti cesty v Maďarsku. Podľa tvrdení žalobkyne je v zmysle maďarských právnych predpisov oprávnená a súčasne povinná vo vlastnom mene uplatňovať tento typ pohľadávok voči neoprávneným používateľom ciest. Z uvedeného vyplýva, že pohľadávka má podklad v maďarských právnych predpisoch. Zároveň, keďže sa viaže na neoprávnené užívanie spoplatnených úsekov cestných komunikácií na území Maďarska, a to akýmkoľvek užívateľom cestných komunikácií a bez ohľadu na to, za akým účelom dochádza k ich užívaniu (napr. pri podnikateľskej činnosti), pohľadávka má verejnoprávny podklad.

11. Vzhľadom na daný charakter pohľadávky má najvyšší súd za to, že v tomto prípade nejde o spor patriaci do obchodnoprávnej agendy, v ktorej je daná kauzálna príslušnosť Mestskému súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP pre obvod Krajského súdu v Bratislave, ale o spor patriaci do občianskoprávnej agendy. Platí to bez ohľadu na to, či účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia. Preto spor medzi žalobkyňou a žalovaným nie je obchodnoprávnym.

12. Najvyššiemu súdu nie sú zrejmé ani iné okolnosti, pre ktoré by bolo možné spor medzi stranami sporu posúdiť ako spor, ktorého povaha je rozhodujúca pre určenie kauzálne príslušného súdu (§ 22 až 33 CSP, resp. príslušné ustanovenia osobitných predpisov). Vzhľadom na adresu sídla žalovaného a povahu sporu, v ktorom nie je daná kauzálna príslušnosť súdu, je (vecne a miestne) príslušný súd na prejednanie veci Mestský súd Bratislava IV.

13. Adresa sídla žalovaného patrí do územného obvodu okresu Bratislava, ktorý je zároveň územným obvodom na výkon súdnictva, výkon ktorého je v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach v pôsobnosti Mestského súdu Bratislava IV, a to všade tam, kde zákon neustanovuje inak. Vyplýva to z § 7 ods. 1 zákona č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v znení neskorších prepisov, čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, zo zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. a § 12 ods. 1 CSP. V tomto prípade sa neuplatnia iné ustanovenia zákona, pretože nevyšli najavo iné okolnosti určujúce príslušnosť súdu ako adresa sídla žalovaného v zmysle § 15 ods. 1 CSP.

14. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia. Na konanie v tomto občianskoprávnom spore je príslušný Mestský súd Bratislava IV (§ 12 ods. 1 CSP v spojení s § 13 CSP, § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.).

15. Najvyšší súd len dopĺňa, že vec patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, a to v zmysle čl. 4 ods. 1 v spojení s čl. 63 ods. 1 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 zo dňa 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Vzhľadom na to, že ide o vec s medzinárodným prvkom, bude povinnosťou príslušného súdu vyhľadať príslušnú priamu normu, prípadne ak takej niet, tak kolíznú normu. Ak právna úprava neobsahuje priamu normu, ale kolíznú, zvolí sa podľa kritéria obsiahnutého v kolíznej norme právny poriadok toho štátu, podľa ktorého je treba vec posudzovať a v takto určenom právnom poriadku je treba vyhľadať príslušnú právnu normu vzťahujúcu sa na danú vec.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.